

Calciumbindende grondstof in krachtvoer droge koeien voorkomt melkziekte

Calcium binden nieuwe trend

In het voeren van droge koeien lijkt zich een nieuwe trend af te tekenen. Waar eerst anionische zouten werden ingezet ter voorkoming van melkziekte, introduceert ForFarmers nu als tweede partij een brok die calcium bindt en melkziekte fors reduceert.

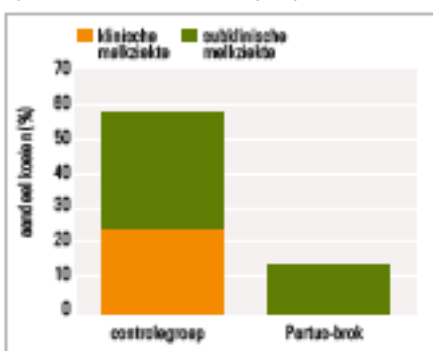
tekst **Florus Pellikaan**

Het calciummetabolisme van droge koeien actief houden waardoor een calciumdip en dus melkziekte na afkalven wordt voorkomen. Dat is de gedachte achter het binden van calcium bij hoogdrachtige koeien, waar ook ForFarmers per direct een broksoort voor op de markt brengt. Eerder deed uitgerekend Hendrix UTD – die binnenkort waarschijnlijk definitief door ForFarmers wordt overgenomen – hetzelfde, maar dan met behulp van een andere grondstof.

Mineraal zeoliet

ForFarmers had net als veel andere krachtvoerleveranciers al een droogstandsbrok met anionische zouten beschikbaar, maar besloot toch verder te zoeken naar alternatieven die melkziekte kunnen reduceren. 'Wanneer je anionische zouten goed inzet, werken ze prima, maar juist dat goed inzetten blijkt in de praktijk soms behoorlijk lastig', vertelt Richard Dijkstra, productmanager bij ForFarmers. 'Deze zouten zijn niet smakelijk en er zijn zelfs koeien die helemaal niet aan de brok beginnen. Daarnaast moet de veehouder het effect van de anio-

Figuur 1 – Het aandeel koeien met klinische en met subklinische melkziekte na afkalven bij het voeren van de Partus-brok ten opzichte van een controlegroep

nische zouten eigenlijk regelmatig monitoren en indien nodig bijsturen.'

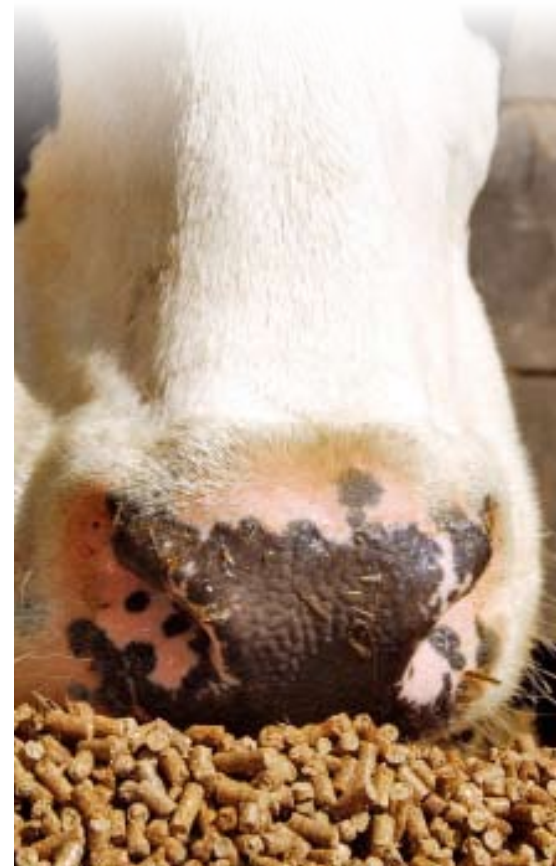
Waar door de inzet van anionische zouten de behoefte aan calcium wordt verhoogd, verlaagt een calciumbinder juist het aanbod calcium. 'Het calciumaanbod in een gemiddeld drogekoeienrantsoen is vele malen groter dan de behoefte. Hierdoor neemt een koe passief al voldoende calcium op en wordt het actieve calciummetabolisme lui', legt Bertho Boswerger, nutritionist rundvee bij ForFarmers, uit. 'Door calcium in het rantsoen te binden is dit voor de koe niet opneembaar en moet het calciummetabolisme van de koe wel actief blijven. Door op het moment van afkalven te stoppen met het voeren van de calciumbinder, zorgt het actieve metabolisme direct voor voldoende opname van calcium.'

Boswerger vond de calciumbindende grondstof zeoliet, die ForFarmers in de zogenoemde Partus-brok verwerkt, in een literatuurstudie. 'In het buitenland was hiernaar al onderzoek gedaan omdat van een specifieke variant van dit mineraal bekend was dat die calcium kon binden. Bij de juiste dosering van zeoliet bleek melkziekte ook fors minder voor te komen', vertelt Boswerger.

Het traject van de praktische toepassing van zeoliet in krachtvoer heeft ForFarmers vervolgens als eerste voerfabrikant opgepakt. Zeoliet kan vanwege de kleefbaarheid van het product niet in een mineralenmengsel worden verwerkt.

Drie kwart minder melkziekte

Op twintig melkveebedrijven onderzocht ForFarmers gedurende een aantal maanden het effect van zeoliet. Achttien veehouders noteerden eigen waarnemingen. Daarnaast werd op twee bedrijven ook een controlegroep gemaakt en het effect van de Partus-brok in het bloed gemeten

(zie figuur 1). 'Bij de controlegroep was bij 59 procent van de koeien sprake van minimaal subklinische melkziekte en bij 24 procent was de calciumwaarde zelfs zo laag dat we spreken over klinische melkziekte', interpreteert Boswerger de resultaten. 'Bij de groep koeien die de Partus-brok kreeg, kwam geen klinische en slechts veertien procent subklinische melkziekte voor. Samengevat betekent dat dus drie kwart minder melkziekte.' Ook de veehouders die het effect van de brok op basis van eigen oog waarnamen, rapporteerden verbetering. Dijkstra: 'In plaats van tien procent, had na het voeren van de brok slechts drie procent van de koeien een calciummagnesiuminfuus nodig. Hierdoor kwamen ook andere aandoeningen zoals moeilijke geboorten en aan de nageboorte staan minder voor.' ForFarmers adviseert om droge koeien gedurende twee weken voor afkalven drie kilo Partus-brok te voeren en vaarzen tweeënhalve kilo. De kosten van de brok, die volgens ForFarmers zonder uitzondering goed wordt opgenomen, bedragen zestien euro per koe bij bestelling in bulk en negentien euro bij gebruik van zakgoed. |